

Warszawa, dnia 26 października 2021 r.

Poz. 1934

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 29 września 2021 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej
w sprawie zakładów aktywności zawodowej**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. poz. 850), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 października 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. poz. 1921).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 października 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. poz. 1921), które stanowią:

„§ 2. 1. Finansowanie wynagrodzenia powiększonego o dodatek za staż pracy, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w § 8 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, dotyczy wynagrodzeń pracowników zakładu aktywności zawodowej począwszy od wynagrodzeń za miesiąc styczeń 2020 r.

2. Finansowanie wpłat podstawowych oraz wpłat dodatkowych do pracowniczych planów kapitałowych, ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 4a i ust. 2 pkt 3a rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, dotyczy wpłat począwszy od wynagrodzeń pracowników zakładu aktywności zawodowej za miesiąc styczeń 2020 r.

3. Finansowanie składek na Fundusz Solidarnościowy ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, dotyczy składek od wynagrodzeń pracowników zakładu aktywności zawodowej począwszy od wynagrodzeń za miesiąc styczeń 2019 r.

4. Poniesienie, przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, kosztów związanych z finansowaniem:

- 1) składek na Fundusz Solidarnościowy,
- 2) wpłat podstawowych oraz wpłat dodatkowych do pracowniczych planów kapitałowych,
- 3) wynagrodzenia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, do wysokości 100% minimalnego wynagrodzenia, proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy określonego w umowie o pracę, stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, powiększonego o dodatek za staż pracy

– jako kosztów działania zakładu aktywności zawodowej, wydatkowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, nie wymaga dokonania korekt informacji i rozliczeń, o których mowa w § 10 ust. 2 pkt 2 i 3, rozporządzenia zmienianego w § 1.

¹⁾ Minister Rodziny i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1723 oraz z 2021 r. poz. 1473).

5. Zmiana kosztów działania zakładu aktywności zawodowej, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1, 4 i 4a oraz w ust. 2 pkt 1, 3 i 3a rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem, wpływająca na zmianę podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na działanie zakładu w 2020 r., wymaga sporządzenia przez strony aneksu do umowy, o której mowa w § 3 ust. 3 i 4 rozporządzenia zmienianego w § 1.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Rodziny i Polityki Społecznej: *M. Maląg*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2021 r. (poz. 1934)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 17 lipca 2012 r.

w sprawie zakładów aktywności zawodowej

Na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowy sposób, tryb i warunki tworzenia, finansowania i działania zakładów aktywności zawodowej, zwanych dalej „zakładami”;
- 2) czas pracy i rehabilitacji osób zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 3) sposób tworzenia i wykorzystywania zakładowego funduszu aktywności.

§ 2. 1. Gmina, powiat oraz fundacja, stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, zwane dalej „organizatorem”, składają we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa wnioski o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwanego dalej „Funduszem”, kosztów utworzenia i działania zakładu, w tym również kosztów działalności wytwórczej lub usługowej, zwanego dalej „wnioskiem”.

2. Wniosek powinien zawierać:

- 1) nazwę i siedzibę organizatora;
- 2) status prawny i podstawę działania organizatora;
- 3) statut organizatora;
- 4) adres i dokument potwierdzający tytuł prawny do obiektu lub lokalu przeznaczzonego na zakład;
- 5) proponowaną liczbę niepełnosprawnych pracowników zakładu, wraz z określeniem stopnia i rodzaju ich niepełnosprawności;
- 6) plan i rodzaj działalności wytwórczej lub usługowej oraz zakres planowanej rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnych pracowników zakładu;
- 7) proponowaną wysokość miesięcznego wynagrodzenia niepełnosprawnych pracowników zakładu zaliczonych do:
 - a) znacznego stopnia niepełnosprawności,
 - b) umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, w tym osób, w stosunku do których rada programowa, o której mowa w art. 10a ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanej dalej „ustawą”, zajęła stanowisko uzasadniające podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej– zwanych dalej „osobami niepełnosprawnymi zaliczonymi do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności”, wyrażoną jako procentowy wskaźnik minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem”;
- 8) proponowaną obsadę etatową zakładu, z wyszczególnieniem liczby stanowisk i wymaganych kwalifikacji pracowników wchodzących w skład personelu kierowniczego, administracyjnego, rehabilitacyjnego i obsługowego, zwanych dalej „personelem zakładu”;

¹⁾ Obecnie działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne kieruje Minister Rodziny i Polityki Społecznej, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1723 oraz z 2021 r. poz. 1473).

- 9) preliminarz kosztów utworzenia zakładu, z uwzględnieniem podziału na poszczególne rodzaje kosztów, o których mowa w § 7, z kalkulacją lub innym uzasadnieniem przyjętych kosztów;
- 10) preliminarz kosztów działania zakładu, z podziałem na poszczególne rodzaje kosztów, o których mowa w § 8, z kalkulacją lub innym uzasadnieniem przyjętych kosztów;
- 11) plan pomieszczeń zakładu oraz projekt dostosowania obiektów i lokali do potrzeb prowadzonej działalności wytwórczej lub usługowej w zakładzie oraz ich dostosowania do potrzeb i możliwości niepełnosprawnych pracowników zakładu wynikających z ich niepełnosprawności;
- 12) projekt regulaminu zakładu oraz regulaminu zakładowego funduszu aktywności.

3. W przypadku stwierdzenia braków w złożonym przez organizatora wniosku właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa wzywa do ich uzupełnienia w terminie 14 dni od daty doręczenia. Nieuzupełnienie tych braków powoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

4. Właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa przedkłada wniosek właściwemu staroście, który w ciągu 14 dni wydaje opinię o potrzebie utworzenia zakładu.

5. Po uzyskaniu pozytywnej opinii starosty właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa rozpatruje wniosek pod względem prawidłowości planowanych kosztów utworzenia i działania zakładu, z uwzględnieniem w szczególności:

- 1) wysokości środków Funduszu w danym roku;
- 2) liczby osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 3) wkładu organizatora w utworzenie zakładu.

§ 3. 1. W terminie 30 dni od dnia otrzymania opinii starosty właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa powiadamia organizatora o sposobie rozpatrzenia wniosku, a następnie w przypadku pozytywnego jego rozpatrzenia – w terminie 30 dni od dnia powiadomienia organizatora – prowadzi z organizatorem negocjacje dotyczące warunków umowy o dofinansowanie ze środków Funduszu kosztów utworzenia i działania zakładu, zwanej dalej „umową”, i wysokości dofinansowania ze środków Funduszu.

2. Po pozytywnym zakończeniu negocjacji, o których mowa w ust. 1, strony zawierają umowę określającą w szczególności:

- 1) wysokość, termin oraz sposób przekazania środków Funduszu przeznaczonych na utworzenie zakładu, z podziałem na poszczególne rodzaje kosztów;
- 2) wysokość, termin oraz sposób przekazywania środków Funduszu przeznaczonych na działanie zakładu do końca danego roku kalendarzowego, z podziałem na poszczególne rodzaje kosztów;
- 3) formularze informacji o wydatkowanych środkach Funduszu oraz środkach uzyskanych z innych źródeł;
- 4) warunki renegotjacji umowy;
- 5) termin zawarcia umowy ubezpieczenia wyposażenia i środków trwałych dofinansowywanych ze środków Funduszu.

3. Strony umowy określą corocznie, nie później niż do dnia 30 listopada, w formie aneksu do umowy, wysokość środków Funduszu na działanie zakładu w roku następnym, z uwzględnieniem podziału na poszczególne rodzaje kosztów dofinansowywanych ze środków Funduszu.

4. W umowie lub w aneksie do umowy zawieranych corocznie między organizatorem a samorządem województwa o dofinansowanie ze środków samorządu województwa kosztów działania zakładu określa się w szczególności: wysokość, termin oraz sposób przekazywania środków samorządu województwa przeznaczonych na działanie zakładu, z podziałem na poszczególne rodzaje kosztów.

5. Umowy, o których mowa w ust. 3 i 4, wygasają z dniem utraty przez zakład statusu zakładu aktywności zawodowej.

§ 4. 1. Po utworzeniu zakładu organizator składa do Państwowej Inspekcji Pracy wniosek o stwierdzenie w zakładzie okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy.

2. Po stwierdzeniu przez Państwową Inspekcję Pracy spełniania okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy, organizator składa do właściwego wojewody wniosek o przyznanie statusu zakładu aktywności zawodowej, wraz z kompletem dokumentów potwierdzających spełnianie przez zakład warunków określonych w art. 29 ust. 1 i 1a ustawy.

§ 5. 1. Po otrzymaniu decyzji w sprawie przyznania statusu zakładu aktywności zawodowej organizator składa jej kopię we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa, wraz z wnioskiem o uruchomienie środków Funduszu przeznaczonych na dofinansowanie kosztów działania zakładu – zgodnie z umową.

2. W przypadku odmowy przyznania statusu zakładu aktywności zawodowej organizator zwraca niezwłocznie środki otrzymane z Funduszu – zgodnie z umową.

§ 6. Preliminarz kosztów działania zakładu na rok następny organizator składa we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, którego preliminarz dotyczy.

§ 7. W ramach kosztów utworzenia zakładu ze środków Funduszu mogą być finansowane:

- 1) przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych pomieszczeń produkcyjnych lub pomieszczeń służących świadczeniu usług oraz pomieszczeń socjalnych i przeznaczonych na rehabilitację;
- 2) zakup sprzętu rehabilitacyjnego;
- 3) wyposażenie pomieszczeń socjalnych i przeznaczonych na rehabilitację, pomieszczeń, w których jest prowadzona działalność wytwórcza lub usługowa, oraz przygotowanie stanowisk pracy, w tym zakup maszyn, narzędzi i urządzeń niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług;
- 4) zakup surowców i materiałów potrzebnych do rozpoczęcia działalności wytwórczej lub usługowej;
- 5) zakup lub wynajem środków transportu.

§ 8. 1. W ramach kosztów działania zakładu ze środków Funduszu mogą być finansowane:

- 1)²⁾ wynagrodzenia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, do wysokości 100% minimalnego wynagrodzenia, proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy określonego w umowie o pracę, stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy, powiększone o dodatek za staż pracy, określony w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- 2) wynagrodzenia personelu zakładu;
- 3) dodatkowe wynagrodzenia roczne, odprawy emerytalne i pośmiertne oraz nagrody jubileuszowe;
- 4)³⁾ należne od pracodawcy składki na ubezpieczenia społeczne, składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, naliczane od wynagrodzeń wymienionych w pkt 1 i 2 lub od dodatkowego wynagrodzenia rocznego wymienionego w pkt 3, oraz składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy naliczone od wynagrodzeń wymienionych w pkt 2 lub od dodatkowego wynagrodzenia rocznego wymienionego w pkt 3, wypłacanego osobom niezaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 4a)⁴⁾ wpłaty podstawowe oraz wpłaty dodatkowe do pracowniczych planów kapitałowych finansowanych, w rozumieniu ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1342), finansowane przez zakład;
- 5) materiały, energia, usługi materialne i usługi niematerialne;
- 6) transport i dowóz niepełnosprawnych pracowników zakładu;
- 7) szkolenia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności związane z przygotowaniem ich do pracy na otwartym rynku pracy lub z prowadzoną działalnością wytwórczą lub usługową zakładu;
- 8) szkolenia personelu zakładu;
- 9) odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych lub wypłaty świadczeń urlopowych, dokonywane na podstawie odrębnych przepisów;
- 10) wymiana zamortyzowanych maszyn, urządzeń i wyposażenia niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług;

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 października 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. poz. 1921), które weszło w życie z dniem 17 listopada 2020 r.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁴⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 lit. a tiret trzecie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

- 11) wymiana maszyn i urządzeń w związku:
 - a) ze zmianą profilu działalności zakładu,
 - b) z wprowadzeniem ulepszeń technicznych lub technologicznych;
- 12) inne niezbędne do realizacji rehabilitacji, obsługi i prowadzenia działalności wytwórczej lub usługowej.

2. Do kosztów działalności wytwórczej lub usługowej zakładu realizowanej przez osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności finansowanych ze sprzedaży wyrobów lub usług zalicza się koszty:

- 1)⁵⁾ wynagrodzenia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, obliczanego na podstawie ustalonego w procesie negocjacji procentowego wskaźnika minimalnego wynagrodzenia, powiększone o dodatek za staż pracy, określony w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- 2) nagród i premii dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w wysokości do 30% miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa pkt 1;
- 3)⁶⁾ należnych od pracodawcy składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, naliczanych od kwot wymienionych w pkt 1 i 2;
- 3a)⁷⁾ wpłat podstawowych oraz wpłat dodatkowych do pracowniczych planów kapitałowych finansowanych przez zakład, od wynagrodzenia osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 4) materiałów, energii, usług materialnych i usług niematerialnych, niezbędnych do prowadzenia działalności wytwórczej lub usługowej;
- 5) naprawy maszyn i urządzeń oraz koniecznej wymiany części maszyn i urządzeń niezbędnych do prowadzenia produkcji lub świadczenia usług.

§ 9. W przypadku zbycia maszyn i urządzeń:

- 1) zamortyzowanych,
- 2) zbędnych w związku:
 - a) ze zmianą profilu działalności zakładu,
 - b) z wprowadzeniem ulepszeń technicznych lub technologicznych– nabytych ze środków Funduszu organizator przeznacza uzyskane w ten sposób środki na zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do dalszego prowadzenia działalności, z zastrzeżeniem § 18.

§ 10. 1. Środki Funduszu, o których mowa w § 3 ust. 3, są przekazywane na rachunek bankowy organizatora zgodnie z umową, w ratach półrocznych, jednak nie później niż do:

- 1) 15 dnia miesiąca rozpoczynającego pierwsze półrocze;
- 2) 5 dnia miesiąca rozpoczynającego drugie półrocze.

2. Organizator:

- 1) prowadzi wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z Funduszu na działanie zakładu, w tym kosztów ponoszonych z tych środków, z zastrzeżeniem § 18;
- 2) przekazuje właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa informację o wydatkowanych środkach Funduszu oraz środkach uzyskanych z innych źródeł, w okresach kwartalnych, nie później niż do 5 dnia miesiąca rozpoczynającego następny kwartał, na formularzu uzgodnionym w umowie;
- 3) składa we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa:
 - a) rozliczenie rocznego wykorzystania środków Funduszu, wraz z jego merytorycznym uzasadnieniem,
 - b) informacje o wydatkowanych wszystkich środkach wykorzystanych na działanie zakładu w danym roku, z uwzględnieniem środków Funduszu oraz środków z pozostałych źródeł– w terminie do dnia 15 marca roku następującego po roku, za który składa się rozliczenie;
- 4) udostępnia na żądanie właściwej jednostki organizacyjnej samorządu województwa do wglądu roczne sprawozdanie finansowe, z zastrzeżeniem § 18.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. b tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. b tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁷⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 lit. b tiret trzecie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

3. Po zatwierdzeniu rozliczenia rocznego wykorzystania środków Funduszu właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa może dokonać korekty wysokości środków na rok następny.

§ 11. 1. Czas pracy osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wynosi co najmniej 0,55 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy.

2. Wymiar czasu pracy osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności może być na wniosek zespołu programowego, o którym mowa w § 13, zwiększony do wysokości 0,8 wymiaru czasu pracy określonego w art. 15 ustawy.

§ 12. 1. Czas zajęć rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wynosi nie mniej niż 60 minut dziennie i może zostać przedłużony do 120 minut dziennie na wniosek personelu rehabilitacyjnego zakładu.

2. W zajęciach rehabilitacyjnych mogą uczestniczyć także osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności wchodzące w skład personelu zakładu.

3. Zajęcia rehabilitacyjne odbywają się poza czasem pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności korzystającej z rehabilitacji.

§ 13. 1. Kierownik zakładu tworzy zespół programowy spośród personelu zakładu.

2. W skład zespołu programowego kierownik zakładu może powołać specjalistów niebędących pracownikami zakładu, w szczególności:

- 1) doradcę zawodowego,
- 2) psychologa,
- 3) trenera pracy

– zlecając im zadania, o których mowa w ust. 3 i 5–8.

3. Zespół programowy opracowuje, a kierownik zakładu zatwierdza, indywidualne programy rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności służące osiągnięciu optymalnego poziomu uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i zawodowym, określające w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej i zawodowej osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 2) cel indywidualnego programu rehabilitacji i spodziewane efekty jego realizacji;
- 3) rodzaj planowanych działań i harmonogram ich realizacji;
- 4) terminy oceny postępów w realizacji indywidualnego programu rehabilitacji;
- 5) osoby odpowiedzialne za realizację indywidualnego programu rehabilitacji.

4. Indywidualne programy rehabilitacji zawodowej i społecznej są opracowywane z udziałem osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, których te programy dotyczą.

5. W uzasadnionych przypadkach zespół programowy opracowuje indywidualne programy rehabilitacji zawodowej i społecznej dla wchodzących w skład personelu zakładu osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności.

6. Zespół programowy dokonuje okresowo, nie rzadziej niż raz do roku, oceny efektów rehabilitacji, w tym sprawności zawodowej i społecznej, osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, a także w miarę potrzeb modyfikuje indywidualne programy rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz określa możliwości i formy dalszej rehabilitacji po zakończeniu realizacji tych programów.

7. W stosunku do osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, które osiągnęły wystarczający poziom sprawności społecznej i zawodowej, kierownik zakładu z udziałem zespołu programowego oraz tych osób dokonuje oceny możliwości i opracowuje plan zatrudnienia ich u innego pracodawcy.

8. Na podstawie planu, o którym mowa w ust. 7, kierownik zakładu wspiera osobę niepełnosprawną zaliczoną do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w poszukiwaniu odpowiedniego miejsca pracy, współpracując w tym zakresie z właściwym dla jej miejsca zamieszkania powiatowym urzędem pracy.

§ 14. 1.⁸⁾ Zakładowy fundusz aktywności tworzy się ze środków, o których mowa w art. 31 ust. 4 ustawy oraz art. 38 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163, 1243, 1551, 1574 i 1834), oraz z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku zakładowego funduszu aktywności.

2. Środki zakładowego funduszu aktywności są gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym i ewidencjonowane przez organizatora, z zastrzeżeniem § 18.

§ 15. 1. Ze środków zakładowego funduszu aktywności mogą być finansowane wydatki związane z:

- 1) usprawnianiem i dodatkowym oprzyrządowaniem stanowisk pracy, wspomagającym samodzielne funkcjonowanie w zakładzie osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 2) poprawą warunków pracy i rehabilitacji osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 3) poprawą warunków socjalnych oraz higieniczno-sanitarnych;
- 4) zakupem sprzętu i wyposażenia pomagającego osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w samodzielnym życiu i uczestnictwie w życiu społecznym w lokalnym środowisku;
- 5) pomocą w przygotowaniu osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do pracy poza zakładem i wyrównaniem ich szans w nowym miejscu pracy;
- 6) doksztalcaniem, przekwalifikowaniem i szkoleniem osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 7) pomocą w przygotowaniu, budowie, remoncie i wyposażeniu indywidualnych i zbiorowych form mieszkalnictwa chronionego dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, które nie znajdują oparcia we własnej rodzinie lub które usamodzielniają się;
- 8) rekreacją i uczestnictwem osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w życiu kulturalnym;
- 9) pomocą w zaspokajaniu innych potrzeb socjalnych lub związanych z rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 10) zakupem i naprawą indywidualnego sprzętu rehabilitacyjnego, wyrobów medycznych, w tym przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych osobom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 11) zakupem leków i innych niezbędnych środków medycznych dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności;
- 12) wykonywaniem przez osoby niebędące pracownikami zakładu usług świadczenia pomocy udzielanej w godzinach pracy osobom niepełnosprawnym zaliczonym do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, w wykonywaniu czynności samoobsługowych lub higieniczno-sanitarnych, niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez te osoby;
- 13) wypłatą wynagrodzeń specjalistom niebędącym pracownikami, o których mowa w § 13 ust. 2, w związku z opracowaniem i realizacją indywidualnych programów rehabilitacji zawodowej i społecznej;
- 14)⁹⁾ świadczeniem pomocy opiekunów w rekreacji i uczestnictwie osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w życiu kulturalnym;
- 15)⁹⁾ odpłatnością za niefinansowany ze środków publicznych pobyt i leczenie osoby niepełnosprawnej w szczególności w: szpitalach, sanatoriach, placówkach rehabilitacyjno-szkoleniowych, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych;
- 16)⁹⁾ odpłatnością za pobyt na:
 - a) turnusach rehabilitacyjnych wraz z opiekunem – jeżeli lekarz zaleci uczestnictwo opiekuna na turnusie rehabilitacyjnym,
 - b) wczasach lub wypoczynku zorganizowanym w innych formach;
- 17)⁹⁾ odpłatnością za przejazd w obie strony osób niepełnosprawnych do podmiotów wymienionych w pkt 15 albo do innych miejsc, w których organizowane są turnusy rehabilitacyjne, wczasy lub inne formy wypoczynku, o których mowa w pkt 16.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁹⁾ Dodany przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 4 i 6–11, może być udzielana w formie pomocy bezzwrotnej lub w formie nieoprocentowanej pożyczki oraz zakupów bezpośrednich.

3. Na wniosek osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności pożyczka może zostać umorzona, jeżeli zostanie wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

4. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia osoby wykonującej usługę świadczenia pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 12, stanowi iloczyn 20% wysokości minimalnego wynagrodzenia i liczby pracowników objętych tą pomocą w miesiącu.

5. Maksymalna wysokość miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 4, nie może przekraczać 100% wysokości minimalnego wynagrodzenia.

6. Maksymalna wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 13, w miesiącu – nie może przekraczać przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353, 794 i 1621).

§ 16. 1. Organizator opracowuje i zatwierdza regulamin zakładowego funduszu aktywności określający w szczególności tryb i zasady przeznaczania środków tego funduszu na wydatki, o których mowa w § 15.

2. Środki zakładowego funduszu aktywności przeznaczone na poprawę warunków pracy i rehabilitacji oraz warunków socjalnych oraz higieniczno-sanitarnych, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 2 i 3, nie mogą przekraczać 40% rocznych wpływów tego funduszu w roku poprzednim.

3. Wydatki, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 4 i 6–9, mogą być ponoszone w związku z opracowywaniem, realizacją i modyfikacją indywidualnych programów rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, oraz realizacją planu zatrudnienia u nowego pracodawcy.

§ 17. Wydatki, o których mowa w § 15, powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z uwzględnieniem optymalnego doboru metod i środków realizacji w stosunku do zakładanych efektów.

§ 18. Jeżeli organizatorem jest gmina lub powiat, przepisy § 9, § 10 ust. 2 pkt 1 i 4 oraz § 14 ust. 2 stosuje się do jednostki organizacyjnej bezpośrednio realizującej zadania ze środków Funduszu.

§ 19. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2007 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. poz. 1776).

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia¹⁰⁾.

¹⁰⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 24 lipca 2012 r.